

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne: **A. L.**, bytom v M., F.. H. 45, proti žalovanému: **Mesto Michalovce**, so sídlom v Michalovciach, Námestie osloboditeľov 30, v konaní o preskúmanie zákonnosti postupu a rozhodnutia správneho orgánu č. 4566/2008/Rá zo dňa 11.novembra 2008, konajúc o odvolaní žalobkyne proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach č.k. 7 S 13/2009-17 zo dňa 1.apríla 2009, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Košiciach č.k. 7 S 13/2009-17 zo dňa 1.apríla 2009 **z r u š u j e** a vec mu **v r a c i a** na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Košiciach napadnutým uznesením č.k. 7 S 13/2009-17 zo dňa 1.apríla 2009 podľa ustanovenia § 250d ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku zastavil konanie a žiadnemu z účastníkov náhradu trov konania nepriznal. Dôvodom zastavenia konania bola skutočnosť, že žalobkyňa sa domáhala preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 4566/2008/Rá zo dňa 11.novembra 2008 vydaného podľa ustanovenia § 5 Občianskeho súdneho poriadku, ktoré je kvalifikované ako rozhodnutie predbežnej

povahy. Preto nemôže byť rozhodnutie žalovaného predmetom preskúmania súdom (§ 248 písm. a/, § 250d ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku).

Proti tomuto uzneseniu podala žalobkyňa v zákonnej lehote odvolanie, v ktorom navrhla uznesenie krajského súdu a následne aj žalovaného zrušiť. Rozhodnutie nebolo vydané na základe zistenej a preukázanej materiálnej pravdy. Na mieste samom bolo preukázané, že vysoký murovaný plot bol postavený na časti pozemku žalobkyne a bez jej súhlasu, preto nemohlo byť vydané ani stavebné povolenie. Podľa ustanovenia § 6 ods. 2 zákona č. 532/2002 Z.z. umiestnením vysokého múra sa trvalo obmedzilo užívanie jej pozemku na určený účel, t.j. na účely záhrady. Bolo jej znemožnené pestovanie kultúr, ktoré sa tam bežne pestovali. Vlhnutie muriva je spôsobené nesprávnym pokrytím plota, čo spôsobuje škody na plote samotnom ako aj na susednom pozemku žalobkyne. Pod murovaným plotom nikdy nebola polievaná zelenina, lebo tam nikdy nebola zasadená. Kanalizácia na sucho pospájaná a napojená cez pozemok žalobkyne pri dome sťažovateľov a dažďová voda ničí majetok žalobkyne a cez zle prevedenú zemnú izoláciu domu preniká do muriva domu sťažovateľov dažďová voda. V podaní zo dňa 13.mája 2009 žalobkyňa zopakovala dôvody uvedené v odvolaní.

Žalovaný vo svojom písomnom vyjadrení uviedol, že trvá na svojom rozhodnutí. V tomto rozhodnutí sa rozhodlo o zdržaní sa zasahovania do pokojného stavu, ide o rozhodnutie dočasného charakteru. Tým nie je dotknuté právo domáhať sa ochrany na súde. Účastníci konania boli upozornení na to, že obec nerozhoduje o náhrade škody. Ak sú účastníci konania presvedčení o tom, že ide o protiprávne konanie, ktorým im bola spôsobená škoda, musia sa svojho práva domáhať návrhom na súde.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2, § 246c ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku) preskúmal odvolaním napadnuté uznesenie krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, a dospel k záveru, že odvolanie je dôvodné. Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania v zmysle ustanovenia § 250ja ods. 2, § 214 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku.

Z obsahu súdneho spisu odvolací súd zistil, že žalobkyňa sa podanou žalobou domáhala preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného vydaného podľa ustanovenia

§ 5 Občianskeho zákonníka č. 4566/2008/Rá zo dňa 11.novembra 2008, podľa ktorého majú žalobkyňa a jej manžel dbať na to, aby nebolo narušané pokojné spolunažívanie občanov – susedské spolunažívanie, ktoré je narušované tým, že žalobkyňa a jej manžel spôsobujú neprístupnosť k opravám murovaného plotu L. B. a jeho manželky E., nakoľko v jeho tesnej blízkosti majú postavený plechový sklad, spôsobujú vlhnutie muriva plotu následkom zalievania zeleniny vysádzanej tesne pod murovaným plotom L. B. a jeho manželky E., narušajú súkromie manželov B. tým, že hlasito počúvajú rozhlas cez otvorené okno; žalobkyňa a jej manžel sa majú zdržať takéhoto konania, ktorým narušujú pokojné spolunažívanie susedov.

Podľa ustanovenia § 5 Občianskeho zákonníka ak došlo k zrejmemu zásahu do pokojného stavu, možno sa domáhať ochrany na obci. Obec môže predbežne zásah zakázať alebo uložiť, aby bol obnovený predošlý stav. Tým nie je dotknuté právo domáhať sa ochrany na súde.

Právne postavenie obce (a mesta) upravuje zákon č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon o obecnom zriadení). V ustanovení § 4 ods. 4 citovaného zákona je ustanovené, že ak zákon pri úprave pôsobnosti obce (mesta) neustanovuje, že ide o výkon prenesenej pôsobnosti štátnej správy, platí, že ide o výkon samosprávnej pôsobnosti obce (mesta).

V súvislosti s ustanovením § 5 Občianskeho zákonníka zákon neustanovuje, že by išlo o výkon prenesenej pôsobnosti štátnej správy; preto platí, že ide o výkon samosprávnej pôsobnosti obce (mesta). Pre takéto konanie potom platí zákonná úprava ustanovenia § 27 ods. 2 zákona o obecnom zriadení, podľa ktorého na konanie, v ktorom o právach, právom chránených záujmoch a povinnostiach právnických osôb a fyzických osôb rozhoduje pri výkone samosprávy starosta (primátor), vzťahuje sa všeobecný predpis o správnom konaní (s odchýlkami uvedenými v zákone); o opravnom prostriedku proti rozhodnutiu starostu (primátora) rozhoduje súd, ak osobitný predpis neustanovuje inak. Z citovanej zákonnej úpravy vyplýva, že pri vydaní rozhodnutia podľa § 5 Občianskeho zákonníka ide o výkon samosprávnej pôsobnosti obce a o opravnom prostriedku proti nemu sa rozhoduje v súdnom preskúmovacom konaní postupom podľa tretej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho

poriadku – ustanovení § 250l a nasl. (napríklad rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Sžo 92/2008 zo dňa 11.februára 2009).

Právna ochrana podľa ustanovenia § 5 Občianskeho zákonníka je formulovaná ako predbežná a správny orgán pri jej poskytovaní nevyhlasuje ani nevytvára právny stav, ale stav pokojný – teda určitý konkrétny faktický stav. O právnom stave potom rozhoduje súd (napríklad v občianskom súdnom konaní). Úlohou správneho orgánu je urýchlené poskytnutie ochrany pred zrejým zásahom do posledného pokojného faktického stavu a zabezpečiť poriadok a klud. Konanie podľa § 5 Občianskeho zákonníka prebieha podľa režimu Správneho poriadku.

Predbežnosť v zmysle ustanovenia § 248 písm. a/ Občianskeho súdneho poriadku je potrebné chápať tak, že musí ísť o rozhodnutie predbežné v správnom konaní, t.j. vo vzťahu k ďalšiemu rozhodnutiu správneho orgánu. Rozhodovanie podľa § 5 Občianskeho zákonníka je však príkladom zverenia právomoci rozhodovať vo veciach občianskoprávnym správny orgánom. Predbežnosť rozhodnutia podľa ustanovenia § 5 Občianskeho zákonníka teda nespočíva v predbežnej povahe v rámci správneho konania, ale jeho predbežnosť spočíva vo vymedzení vzťahu k možnému súdному konaniu a rozhodovaniu.

Na základe uvedených skutočností je rozhodnutie obce vydané podľa ustanovenia § 5 Občianskeho zákonníka preskúmateľné súdom v správnom súdnictve a je nevyhnutné sa podanou žalobou zaoberať meritorne. Záver krajského súdu, že rozhodnutie žalovaného vydané podľa ustanovenia § 5 Občianskeho zákonníka nie je preskúmateľné súdom, je nesprávny. Zastavenie konania predstavuje pre žalobkyňu odňatie možnosti konať pred súdom, pretože nemohla uplatniť tie procesné práva, ktoré jej Občiansky súdny poriadok poskytuje (napríklad podávať ďalšie návrhy, vyjadriť sa k návrhom žalovaného, zúčastniť sa na pojednávaní, predkladať dôkazy a pod.).

Na základe uvedených skutočností Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnuté uznesenie Krajského súdu v Košiciach č.k. 7 S 13/2009-17 zo dňa 1.apríla 2009 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 221 ods. 1 písm. f/, ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku). V ďalšom konaní sa bude krajský súd meritorne zaoberať podanou žalobou a bude postupovať podľa príslušných hmotnoprávných a procesnoprávných predpisov. Rozhodne aj o trovách tohto odvolacieho konania.

P o u ě n i e : Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave 12. januára 2010

JUDr. Eva Babiaková, CSc., v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia :
Dagmar Bartalská